

Юныгьом и 1-р — шIэныгьэм и Маф

Адыгэ Республикаам
щыпсэухэу лъытэныгъэ
зыфэтшыхэрэр!

Тильеплэ кIэлэеджаклохэр,
студентхэр, кIэлэеаджэхэр,
ны-тыхэр!

Тихэгъэгу щыпсэурэ хэтре
цыфи ицыкIугъюм кынччегъэ-
жьагъэу мы мэфэкыр ху-
гъэ-шIэгъэ гъешэгъонхэмкэ
баеу Ѣыт Ѣынэнгъэм ич-
зыукир иублапIеу елтыте.

Юныгьом и 1-м кIэлэ-
еджаклохэмрэ студентхэмрэ
яныбджэгъухэм, якIэлэеадж-
жэхэм зэлукIэгъу чэфхэр
адырIэштий, апэрэ классым
клоштхэм егъешэлэрэу ар агу
кыниншт. Ахэр джыри нахь
агъегуушонхэм пae кIэлэцIык
творчествэмкэ кынзфагъэ-
федэн альэкыщт шуухафтyn
аратыщт.

Хабэ зэрэхгъэу, мы
мафэм еджеплэ пстэуми ли-
нейкэхэр ащэкло. Анахь
мэфэкыр ху-
гъэ-шIэгъэ гъешэгъонхэмкэ
къуаджэу АдыгэякIэр ары.
БэмышIеу ашыгъэ еджапIеу
нэбгырэ 990-рэ тегъэпсыхы-
гъэм ипчэхэр апэрэу кIэлэ-
цыкIухэм кынзфагъонхэмкэ.

Джаш фэдэу джыри нэбгы-
рэ 1100-рэ зырыз зычIэфэшт
еджеплиту — псэуплэ Инэмрэ
квалэу Мыеккуапэрэ аща-
гэсийт.

Аш фэдизэу лъэшэу а лъэ-
нхыкъом анаэ зыкIытырагъэ-
тиэр гъесэнгъэм шуагъэу
кынтырэм хэгъехъогъеням
ыкIи кIэлэцIыкIухэм шIэнэнгъэ
куухэр ягъегъотынхэм пай.

Адыгэим икIэлэеаджэхэм
ялэпэлэсэнгъэрэ яопытре
ялтытыгъэу кIэлэцIыкIухэм
зыкIызэрэзэуахыщт, ясэ-
наущыгъэ нахь кынзэрэнэф-
штим тицихъэ тель.

Ильэссыкэ еджэгъум зэкIэ-
ми тышууфэльо посаунгъэ
птыт шууилэнэу, гъехъега-
кIэхэр шуушынхэу!

ШIэнэнгъэм екlyre гъогум
гушууагъо кыншууфхынену,
шууицыхъэ зытэлтыгъэу
шууапэлэу ежъугъехъунену
шууфэлэо!

Адыгэ Республикаам и
Лышхъэу
Къумпыйл Мурат
Адыгэ Республикаам и
Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу
ВЛАДИМИР Нарожный

Мэхъанэшхо зиЭ хъугъэ-шIагъ

Непэ, зэрэхгъэгу фэдэу, Адыгэим иеджапIэхэм ильэссыкэ еджэгъур ашырагъэжъэжыгъ.

КIэлэеджэкло мин 50 фэдиз зэкIэмки еджапIэхэм кынччыгъыгъ, ахэм ашыщэу кIэлэцIык
мини 6 апэрэу еджапIэм кIуагъэ, ахэм Апэрэ одыджыныр кыафытеуагъ.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Гъесэнгъэм исистемэ имы-
закъоу, зэрэреспубликэки
мэхъанэшхо зиЭ хъугъэ-шIагъэ
хъугъэ Тэхъутэмькье районым
непэ кынччызэуахырэ едже-
плакIэр. Ар я XXI-рэ лIашэгъум
иеджапIеу Ѣыт. Аш фэдэу гъе-
сэнгъэм игупчэ джынэс тиа-

ИтхылъеджапIэ Интернетым
уышхэхъанэу амал ил.

ЕджапIэм аукъодыу зыпари
чэххан ыльэкIыттэп. Мыщ
учхэхъаным пае карточкэ уилэн
фае, арышь, чэххан зыльэкIы-
щтыр гъэнэфагъэу, электроннэ
шыкIэм тетэу лъытагъэу Ѣыт.

Лифт зыхэт еджапIэ Адыгэим
имызакъоу, нэмэкI къэлэшхоми
бэрэ уашыуукIэштэп. Едже-
плакIэм лифт хэт, ашкэ нахьы-
бэрэмкэ зекIоштхэр зипсану-
гъэкэ илэгъухэм акIемыхъэхэрэр
арых.

ЕджапIэм зыгъэпсэфыпIэ
чыпэхэр илэх, чэххаягухэр
гулэтыпIеу гъэпсыгъэх. Нэбгырэ
600 фэдиз зычIэфэшт актовэ
зал хэт, фотостудиум Ioф щи-
шэшт. Нэбгырэ 330-рэ зычIэфэ-
шт шхэпIэ зэтегъэпсыхъагы
хэшIохъагь. Спортзали 2 — зал
иньмрэ цыкIумрэ ыкIи трена-
жэрэ зал хэтых.

ТыкызытугушыIэрэ гурыт
еджапIэр «Гъесэнгъэм зыщи-
зэрагъэгъотырэ Гупчэу» зытэ-
шт. Аш ишащэу 1854-р ялонэрэ сменэу
еджэштыгъ. Джи еджапIакIэм
ишуагъэкIэ аш фэдиз кIэлэ-
леджакIор зы сменэу еджэнэу
амал Ѣылэхъагъэх.

ЕджапIэр агъэпсыгъэм мы
ильэссыкэ еджэгъум кынччегъэ-
жьагъэу Ѣеджэштхэр Адыгэя-
кIэм ия 19-рэ гурыт еджапIэ,
Яблоновскэм дэт гурыт еджа-

пIэхэу NN 3-м, 5-м ыкIи 15-м
къарыкIыгъэх. Ахэм яапшьэрэ
классхэр зэрэпсаоу еджэплакIэм
кынччыгъэхъагъэх. ЗыцIэ къетIогъэ
еджэпIи 4-м кIэлэеджэкло 3720-
рэ мы ильэсүүм ачIэсшт. Ахэм
ашыщэу 1854-р ялонэрэ сменэу
еджэштыгъ. Джи еджапIакIэм
ишуагъэкIэ аш фэдиз кIэлэ-
леджакIор зы сменэу еджэнэу
амал Ѣылэхъагъэх.

Мы ильэсүүм имээзе кынчч-
гъэжъагъэу еджапIэм кын-
чIэхъаштхэр кынхахыгъэх.
Апэрэу мыш кынчIэхъанхэу
фитиыгъэ ялагь «Бжыхъэктэ-
жэхъагъэх» къоджэ псэуплэм» ыкIи

«Яблоновскэ къэлэ псэуплэм»
ахахъэхэрэ къуаджэхэм, кынч-
хахыгъэхъэрэм. Апэрэ
классым Ѣеджэштхэр япсэ-
уулэхэмкэ анахь зэлэблахъэх
сабийхэр арых. Апэрэ
классым аштэштхэр япчагъэ гъэнэфагъ-
гъэу Ѣыт, чахъэ зышонгъо
пстэури амьштэн альэкыщт.
Арэу зыхъукIэ, апэу аштэштхэр
зышхэр, зышигхъухэр ыпшьэкIэ
зыцIэ къетIогъэ еджэпIи 4-м
къаращыгъэхэр арых. Ялон-
нэрэхэр еджапIэм анахь пэгүн-
нэгъу чыпэхэм ашыпсэухэрэр
арых.

СИХЬУ Гошнагъу.

Дэгъя — дэя?

Мыекъопэ къэлэ йэзапIэхэу NN 1-р, 2-р, 3-р шэкIогьу мазэм ехъулIэу зэхагъэхъажынхэу ыкIи «Мыекъопэ къэлэ поликлиник» цIэу афашыжынхэу, джащ фэдэу Мыекъопэ кIэлэ-цIыкIу поликлиникитури (NN 1-мрэ 2-мрэ) зы ашыжынхэу зэрэштым фэгъэхыгъэ къэбарым псынкIэу къэлэдэсхэр щигъуазэ хъугъэх. Ащ кыыкIэльзыкIоштми егъэгумэкIых. Сыд фэдэ шыкIэм тетэу джы йэзапIэхэм Iоф ашIэштэ? Медицинэ фэло-фашIэхэр кызызIэкIэзыгъэхъяштхэм яягъэ къякIыштэ? УпчIэу къэуцурэр макIэп... Ахэр AP-м псауныгъэр къэухъумэгъэнимкIэ иминистрэу Мэрэтыкьо Рустем фэдгээзагъэх.

— Сигүшыңыз кызызэрэзгъажык
сшыңыз борзынын поликлиникесине зэрэ-
зэфэтымышыщтыр ары. Іеза-
піләхәр зәкілә зыдәштырыгъаже-
чылыпіләхәм артыштыых, 10f зе-
рарашттырыгъеу ашыләшт. Зәхъокы-
ныгъажәхәр зынәссыщтыр тхъа-
пәхәр, тхылъхәр ары. Зы
юридическеское лицо гъэспысигъеу,
ащ отделение заулэ епхыгъажәшт.
Сымаджәхәм яфәло-фашиләхәм
альянсының гъажәр
шыләштүхәп.

Медицинэ Іәпүілгүр кызыз-
раалекіахъяштыгъэм фәдәу та-
пәкіл ағыттыщт. Уз зилеу, Іеза-
піләм къеолілгъэ сымаджәм
бухгалтериер зыдещыләр шыгъе-
шілгъоныштәп. Ашкіл мәхъянә
зиләр охтә гъенәфагъэм къы-
клоці ишыкілгъэ Іәпүілгүр ра-
гъэгъотыныр ары, — къыыуағъ
Мэретыкъо Рустем.

Мыш фэдэ *eklonlak*эр Москва, Татарстан, нэмэгдэх шольырхэми ащаагъэфедагь ыкли аща шлогъэшхо кытыгъ. Мы лъэнэ-къомкэ къэралыгъом икъэлэ шъхьаэ опытэу *Izkäl*льыр республикэм икъыгъэ лыклохэм зэрагъэшлагь, зэрагъэльэгъугь, кызыфагъэфедэнэм фэхъазырхы.

— Поликлиникэхэр зэрэзэхэдгэхъажыщтхэм ишүа гээкээ мыш фэдэ учрежденихиэхэм ядиагностическэ амалхэр зыхьцщых, социальнэ мэхъянэ зилэ узхэр псынкээу кыыхагъэшынх алъэкыищт, джащ фэдэу лэзаплэхэр зыщыкэхэрэ врачхэм япчыагъэ нахь маклэ шыгъэнэм фэлорышлэшт, — игуущиэ льгээклюатэ министрэм.

Анахъэу Мэрэтыкъо Рустем къыхигъэшыгъэр медицинэм илофышэхэм ялофшэлпэ чыпэхэр зэрашломыкъодыщтхэр ары. Иофшэнэрын зышлокъодыщтхэр программистхэр, юридическэ отделхэр, экономистхэр арых. Ахэр поликлиникэ пэпчье илагъех, тапэкэлэ зы гупчэ эзрэхъужырыэм ыпкъ къикыкъэ, Иофшэнэрын зыгъэтылыщтхэр ахэм къаахкыыщтих. Пэцхэнэгъе зезыхъэштыгъэхэм мы зэхъо-

ЛэзапІэхэр зэкІэ зыдэ-
щытыгъэхэ чыпІэ-
хэм арытыщых,
лоф зэрашІэштыгъэу
ашІэшт. ЗэхъокІыныгъэ-
хэр зынэсыщхэр тхья-
пэхэр, тхыльхэр ары. Зы
юридическэ лицо гъэ-
псыгъэу, аш отделение
заулэ епхыгъэшт. Сымад-
жэхэм яфэло-фашишІэхэм
зэхъокІыныгъэхэр щы-
Іэштхэп.

кыныгъэхэр къанэсүүтых. Зын врач шъхьаэ агъэнэфэшт, чыпилэ пэпчь отделением ипащээса чинхокшиж.

Мы къэблагъэхэрэ мазэхэм медицинэм илофышлэхэм япчьягъэ къыхэхъонэу агъенафе. Ординатурэр къэзыухыгъэхэ специалист ныбжыкылэхэр йэзаплэхэм альхьаштых.

Медицинэм анах шъхъялэү хэтыр врачиыр ары. Аш илофшэн зэрифэшүүшэу ыгээцэклэн фае. Мы зэхъокыныгъэхэм къапкын

рык!эу медицинэм илофыш!эхэм ялжэжапкэ къафыхажэхъон гухэль я!. Мыш фэдэ шык!эм ишуягъэкэ ильэсэм къык!оц сомэ миллион 25-рэ къэнэжьыщт. Поликлиникэхэм яматериальнэ-техническэ базэ гъэптыгъэным, медицинэм илофыш!эхэм ялжэжапкэ къэлтыгъэным ахьшэр дэвчагъэхъашт.

— Сабыйхэм альэнэйкъок! Эсигүүшүүлэх кыышыхазгъашы силю.

Мы къэблагъэхэрэ мазэхэм медицинэм иIoфышIэхэм япчъагъэ къыххъонэу агъэнафэ. Ординатурэр къэзыухыгъэхэ специалист ныбжыкIэхэр IэзапIэхэм аIухьащтых.

зэрилъэк юштыр. Ежь нахь пэб-
лагъэр, нахь йэрыфэгүр къы-
хихын ыкли ашт өкөлөн амал
ил.

— Нәмыйк! поликлиникә зэрепхыгъэм ыпкъ кыкырыкъе Ызылэгъу кыяфэхүнхэ амыльтэкын гумэкыгъо Ѣылжыщтэп, — къеуатэ АР-м псауныгъэр къе-

ухуумэгъэнымкэ иминистрэ.
— Поликлиникэхэм зэкіеми зэфэдэу ящыкілгээ Іэмэ-псымэхэр ялэп. Рентген-аппарат, маммограф, нэмыкі оборудование зимылэхэри ахэтих. Джын мыйр гумэкілгьоу щытыжьыштэп. Участковэ терапевтим Іэмэ-псымэр зилэ ыкы нахь псынкілүүзыщаупльекшт поликлиникэм

никэхэу зы ашыкъхэрэр аужырэ шапхъэхэм адиштэу зэтэгье-псыхъэгъэштых, ящыкIэгъэ оборудованиер алекIэльышт. Цыфыр чэзыум хэмийтэу зыфэе врачым, специалистым дэжь зыхаригъетхэн, уахтэу кынфа-гъэнэфагъэм елъитыгъэу нэ-ужым ахэм якыолIэн ыльэкIышт.

Къэлэдэсхэм ащащхэм гу-
щылэгту тафхэхууг, епльыкэу
зэхъокыныгъэхэм афырлэем
зыщыдгэгъозагт. Зэдьрагь-
штэу ягущылэ къышыхагъэшы-
гъэр чэзыу инхэр щылэнхэм
зэрэтецьнихъэхэрэр ары. Ау
министрэм игущылэхэм ауж
епльыкэу ялэр зэблахь.

Мыщ фэдэ шыкIэм ишIуагъэкIэ ильэсүм къыкIоцI сомэ миллион 25-рэ къэнэжьыщт. Поликлиникэхэм яматериальнэ-техническэ базэ гъэпытэгъэным, медицинэм ифоышIэхэм ялэжьапкIэ къэIэтыгъэным ахъщэр пэIуагъэхъащт.

сымаджэр ыгъэклон фитыныгъэ илэшт.

Зәхъокыныгъэхэу поликлиникэхэм афэхъущтхэм апкъ къикыкыгэ чэзыухэм ахэхъон щынагьо зэрэштымыгээр министрэм игүүшигээ кыышыхигъэшгүй. «Бережливая поликлиника» зифилорэ пилотнэ проектын

Іэзэлтэй учреждениитүй хэлэжьаг. Йофтхэбэз гъэнэфагъэу зэхашгъяахэм яшуагъякэ, фэдэвчыагъякэ чэзыуухэр нахь makэ ашынхэ альякынг. Мыш фэдэ

— Узым сиғъэгумәкіеу Іәзапләм сызықлөкіе, псынкіеу Іәпіләгъу къысфәхъунхәу сыйфай, — иғупшысәхәмкіе къылддегуащә Нуриет. — Врачхәм нахъ псынкіеу танәссын, Іәпіләгъу къытфәхъунхәм зәхъокыныгъәхэр фытегъәпсыхъағъеу alo. Яшуадың Къэкіоным сышәгүгъы.

— Зы поликлиникэм сикартэ къирахыжынышь, нэмыйкым къахыжыным мэфи 10-рэ пылтыньэх. Узым уигъегумэкізу, усымаджэу ашт уежэнэр псынкіләп. Зы гупчэ зэрэхъужыхэрэм ишүағъэкі мыш фэдэ гумэкын гъо щымылажынын сыщэгутты,

Сайдэ. **ГЬОНЭЖЬЫКЬО** Сэтгэний

Сурэтхэр Іашъынэ Аслъан
тырихыгъэх.

Іоныгъом и 3-р — зэкъотхэу терроризмээ пэуцужыгъэнхэм и Маф

Нэпсыр джыри гъушыгъэп

Терроризмэр — цыфым ишыгъэнхэм анах щинэгьо инхэм ашыщ. А гупшигээр зыдэзыгъхэ боевикхэм цыфхэр аукыхэ къодырэп, жъалымыгъэ адзызэрахъэх. Хабзэр, тетыгъор кызыгъэнхэм фэшл зими еблэхэрэп. Мынгээ пэшүеңлонхэм фэшл Урысые Федерацием шэжь мафэу Іоныгъом и 3-р щагъэнэфагь.

Іоныгъом и 3-р — террактхэм ахкъодагъэхэм, ахэм операци-ехэу ялхыгъэхэм ялшьэрльхэр ашагъэцакъэхээ ашыфхыгъэ ухумаклохэм яшыгъо-шэжь маф. Зэкъотхэу терроризмээ зыщыгъэхэр мафэм щымыгъэхэм ясаугъэтхэм, ямемориалхэм къэгъагъэхэр акъэральхъэх, агу къагъэкъыхых. Дунээ мэхъанэ зил щинэгъо-шхом обществэмээр къэралыгъом-рэ зэкъотхэу зэрбэнэхэрэр мы зекъуакъэхэм къагъельягьо.

Мы мафэр хагъэунэфыкыныр зэпхыгъэр 2004-рэ ильэсийн къалэу Беслан къышыхъугъэхэм и Мафэ цыфыбэмкэ шыгъо-шэжь мафэ зыщыхъугъэр ары. Мэфэк линейкэр къозэ боевикхэр еджаплэм къыдахъэх, кълэеъгаджэхэри, еджаклохэри, ахэм ялахъылхэри гъэрэу аубытгыж. Нэбгырэ 1128-р чэц-мэфишэ айгыгъэх.

Жъалымыгъэ зыхэль терактыр оклофэ, нэбгырэ 350-рэ хэкъодагь. Аш щыщэу нэбгыри 150-р — кълэццыкху, бзыльфыгъэх, дээ къулыкъушхэх. Нэбгырэ 500-м ехъурэмэ улагъэхэр атешагъэх. Гъэрэу айгыгъэр шхъяфит ашыжынхэмкэ иофхъабзэр оклофэ террорист 31-рэ аукыгъ, зы аубытгыж.

Беслан хууцэ-шагъэр — Урысиехи нэмыкэ къэралыгъо-хэм ашыпсэухэрэми яххэкъышху, ягъкеошху къенагь. Цыфхэм анэпсыр джыри гъушыгъэп.

Пкъыгъор а чыплэм а уахътэм щимыльынэу щытмэ, шунааэ тешъумыдзэу къешумыгъян. Транспортам аш фэдэ пкъыгъо къышыгъуугъотыгъэмэ, исхэм яемэ, шууклэупчл, арэу щимытмэ, водимын макъэ ежкугъэу.

Джаш фэдэу адэр чыплэхэу ыпшьэкэ къышытуагъэхэм цыхъашгъунчэе пкъыгъохэр къазыщижуугъотыгъэмэ, полицием шуфытеон фае.

СЫД ФЭДЭ
Чыпли щышъулъэгъуугъеми,
Зыщышъумыгъэгъупш:

— къэгъуугъотыгъэр къышызэдшумыхыкы шуумыгъэкошы;

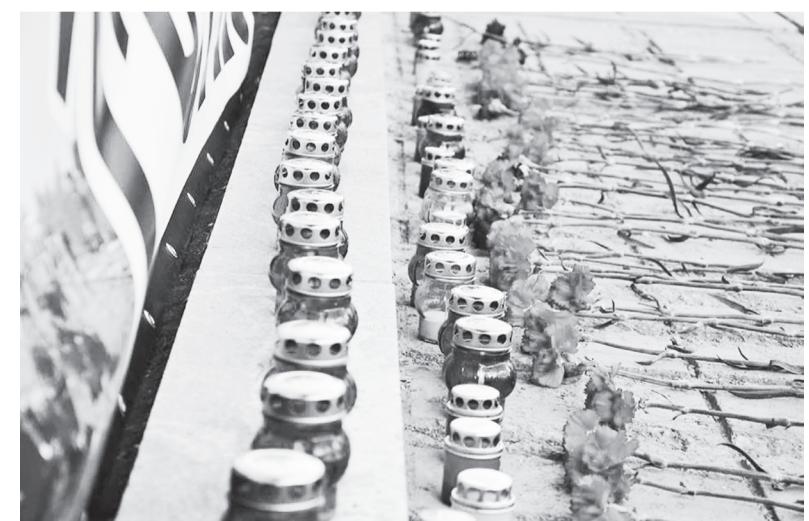
Жъалымыгъэ зыхэль
терактыр оклофэ нэбгырэ 350-рэ хэкъодагь. Аш щыщэу нэбгыри 150-р — кълэццыкху, бзыльфыгъэх, дээ къулыкъушхэх. Нэбгырэ 500-м ехъурэмэ улагъэхэр атешагъэх. Гъэрэу айгыгъэр шхъяфит ашыжынхэмкэ иофхъабзэр оклофэ террорист 31-рэ аукыгъ, зы аубытгыж.

Ны-тыхэр! Шууклэццыкху эм яшыгъэнхэм ыкыи япсай-нагъэкэ шызэдэццыкху шьохы. Сыд фэдэрэ пкъыгъу (Паль-мэкъми, тхылъыпэ зэхэгъэпкагъэми, джэгуалъэми) щынагъо зэрэпылтыр сабийхэм агурьжуугъялу. Ежь-ежырэу ахэр къаштэх зэрэмыхъущтыр зэхяжуугъэшык.

Цыхъашгъунчэе пкъыгъохэм шуфафэсакь!

Адыгэ Республикахэд хэгъэгүү клоц иофхэмкэ и Министерствэ Адигеим щыпсэухэрээм зафегъа-зэ, Іоныгъом и 1-м имызакъо, анах зыщыхъотхэ мэфэкхэмии сакъынгъэ къызагъэфенэу. Джаш фэдэу шуузэрэзекъоштхэ шыккэхэр джыри зэ шуугу къетгээкъыхых.

Цыфхыбэ зыщызэрэгүүхэрэ чыплэхэм, учреждениехэм, бэү зэтээт унхэм ядэклюпэхэм, транспортам цыхъашгъунчэе пкъыгъохэр ашышувьлэгъунхэхэлъэшь.

— амал зэрилэкэ зыер зэхшүүф;
— ар зыщышумыгъэунэфыкээ льэтемытэу полицием макъэ ежкугъэу;
— цыхъашгъунчэе пкъыгъо къызэрэжуугъотыгъэр а чыплэм цыфхэу щытхэм яжкугъаш ыкыи лыккотэнхэу яшъуу;

уныгъэкэ шызэдэццыкху шьохы. Сыд фэдэрэ пкъыгъу (Паль-мэкъми, тхылъыпэ зэхэгъэпкагъэми, джэгуалъэми) щынагъо зэрэпылтыр сабийхэм агурьжуугъялу. Ежь-ежырэу ахэр къаштэх зэрэмыхъущтыр зэхяжуугъэшык.

ІЭШШЫИНЭ Сусан.

— следственнэ-оперативнэ купыр къэссыфэ шууеж.
ТЕРРОРИСТИЧЕСКЭ ХУУГЪЭ-ШИАГЪЭ КЪЭХҮҮНЫМ ИШЫНАГЬО КЫЗЫУЦУКИЭ ШЬУЗЭРЭЗЕКИЮТЫР:

— цыхъашгъунчэе цыфхэр, пкъыгъохэр зышъульэгъхэкэ шунааэ атешудз, хэбзэхуумаклохэм макъэ яжкугъэу;

— шуумышээрэ цыфхэм іэльмэкъхэр къайышумыхых, шо шууыгъхэм алъыпльэн щымыгъэу къешумыгъянэх;

— ошэ-дэмшишээ юф хэфэгээ унагъом зэрэзекъоштимээ план илэн фае. Телефон зэхэвэрэг щымыгъэмэ, унагъом исхэр зыщызэлүүцэхээ чыплэгъэнэфагъэ къыхахынэу щыгъэхээ;

— шуугъэкошынэу зыхъу-кээ, пстэуми апэ шууицкээгъэштхэ пкъыгъохэмрэ доку-ментхэмрэ къыздашьуштэх;

— сидигъуи зэхжуугъашэх шузышыпсэурэм чэхъэпэ-чэкыпэхэу илэхэр зэки;

— фэтэрыбэу зэхэт унэм идэклюпэхэм ыкыи иплощад-кэхэм пкъыгъо лыхэр ат-тыхэ хууцтэг;

— машор къышыхъугъэмэ зыгорэ къышыуагъэмэ, лифтэр шуумыгъэфедэ;

— сид хууцэми, щэнэри къызытешумыгъакы.

Джыри зэ шуугу къэтэгъэ-къыжы!!!

Ны-тыхэр! Шууклэццыкху эм яшыгъэнхэм ыкыи япса-

Гъогу занкIЭМ тырагъэхъажых

Ильэс къэс, Іоныгъом и 2-м, Урысыем бзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ ифедеральнэ къулыкуу ипсихологическэ къулыкуу илофышIэхэм я Мафэ хагъэунэфыкы.

Мы мэфэкIым ипэгъокIэу бзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ федеральнэ къулыкуум и ГъэорышилпIэу Адыгэ Республикаэм щыIэр кIещакло фэхүи, хъапсым чIэсхэу ешъоным ыкIи наркотикхэм апышагъэхэм алъенникокIэ социальнэ-психологическэ игъэцэкIэн илофышIохэм афэгъэхъыгъэ пресс-тур журналистхэм афызэхищагь. Ар гъэорышилпIэм иучреждениеу КП-6-м щыIуагь.

Къэогъэн фае бзэджэшIагъэ мыхыль э зезыхъагъэхэр гъогу тэрэз тегъэуцожыгъэнхэмкIэ гупчэу Адыгейм щыIэм фэдэ Къыблэ федеральнэ шъолтырым зэrimытыр. 2017-рэ ильэсым Урысыем бзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ ифедеральнэ къулыкуу инаушыюкIэ ФКУ КП-6-м епхыгъэу хэушхъафыкIыгъэ участкэ агъэпсыгь, ар чыпIи 100-м фытегъэпсыхъагь. БзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэр гъогу тэрэз тегъэуцожыгъэнхэмкIэ гупчэм шэкIогъум къыщегъэжьагъэу иоф ешIе.

Урысыем бзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ ифедеральнэ къулыкуу къызэритирэмкIэ, бэдзэогъум и 1-м ехъулпIэу хъапсхэм ыкIи следствиенэ изоляторхэм ачIэсхэу наркомание уз зиэхэм ыкIи ешъоным пышагъэхэм япчагъэ проценти 10,8-рэ мэхъу. Аш нэмикIэу наркотик зыхэль веществовохэр, психотропнэ пкыгъохэр, лъэшэу къыгфезыгъашIэхэр медицине препаратахэр зэрагъэфедэхэрэм ыкIи шыон пытэхэм зэралпышагъэхэм къахакIэу охтэ гъэнэфагъэкIэ хъапс зытель ыкIи пшъэдэкIыжь зыхырэ нэбгырэ 9126-рэ учетым хагъэуцагь.

Хъапсым чIэсхэу шыоным ыкIи наркотикхэм апышагъэхэм алъенникокIэ социальнэ-психологическэ ведомствиенэ программэм ипэгъокIэн Урысыем бзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ

БзэджэшIагъэ мыхыль э зезыхъагъэхэр гъогу тэрэз тегъэуцожыгъэнхэмкIэ гупчэу Адыгейм щыIэм фэдэ Къыблэ федеральнэ шъолтырым зэrimытыр.

ЩыIэм 2018-рэ ильэсым мэлльфэгъум къыщегъэжьагъэу мы программэм иоф дешIе. Аш игъэцэкIэн хэлажхээмын имээса щифежьагъэх. Мы мафэ ехъулпIэу программэм Урысыем ит учреждение 77-у пшъэдэкIыжь зыщарагъэхъырэм иоф дашIе.

Ведомствиенэ программэм лъапсэу иэр хэушхъафыкIыгъэ социальнэ-психологическэ иофшIэнхэр хъапсхэм адиээрэхъэхэе хъумэ адре хъапсым чIэсхэу наркотикхэм ясагъэхэр шыхъафы шыгъэнхэр ары.

Ахэм социальнэ-психологическэ іэпIэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ бзэджашIэхэр зыщаагъэпшынхэрэ учреждениехэм от-

хъапсым чIэсхэу ешъоным ыкIи наркотикхэм апышагъэхэм алъенникокIэ социальнэ-психологическэ ведомствиенэ программэм аштагъэр зыфэгъэхъагъэр наркотик зыхэль пкыгъум ыкIи ешъоным хъапсым чIэсхэу пышагъэ зэрэхъугъэр гъэнэфигъэнир, аш фэдэхэр гъогу

тель бзыльфыгъэ 12 хэлажьэ.

Программэм игъэцэкIэн хъэу АР-м и УФСИН республике наркологическэ диспансерым зээгъынгъэ дишыгъэу, аш испециалистхэр цыфрым ипсануныгъэкIэ наркотикым ыкIи ешъоным ягъэ къизэрякIырэм фэгъэхъыгъэхэе лекциихэм хъапсым чIэсхэм къафеджэх, аш нэмикIэу хъапс зытельхэм ыкIи ахэм яхылхэм медицинэ іэпIэгъу тэрэз зэрэрагъэгъотын зэральэкIыщтыр агурагъяло. Ахэм афэдэ лекциихэм къяджагъэх психотропхэу Нелли Грунтовар ыкIи Наталья Яковлевар.

— Хъапс зытельхэр гъогу тэрэз тегъэуцожыгъэнхэмкIэ гупчэр хъапс-поселениехэм бэкIэ аткIы, гуучI хъагъэмэ адэсхэп, шъхбафитынгъэ яIу егъэзигъэ иофшIэнхэр агъэцакIэх. Аш нэмикIэу мобильнэ телефонын зэрэфахеу агъэфеден алъэкIы. Джаш фэдэу дэгъюу зыкIэзигъэльягъохэрэм иофшIэн ужым администрацием ишIэ хэльэу язакью гупчэм дэкIынхэ, зыгъэпсэфыгъо ыкIи мэфэкI мафэхэм яхыл гупсэхэм адэжь клонхэ алъэкIы, — ало къулыкушIэнхэм.

Хъапсым чIэсхэм пэшорыгъэшI иофшIэнхэр адээрэхъэхэрэм къафеджэх дин ыкIи

ащ хахьэу республикэм итвортческе колективхэм дэкIыгъо концертхэр учреждением кыштых.

БзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ федеральнэ къулыкуум и ГъэорышилпIэу Адыгэ Республикаэм щыIэм и Общественнэ совет игукъэкIыкIэ пауэрлифтингымкIэ Европэм ичемпиону Александр Марченкэм ильэс къэс иофхъабзэу «Сила и спорт против наркотиков» ёфиорэр афызхэш. Иофхъабзэм мурадуу илэр псаунгъэм зэрар езыхытшыр Ѣыгъэзье гъэнир ары.

Лъэшэу анаэ зытырагъэтхэрэм ашыщ профессиоナルнэ гъэсэнгъээр. КП-6-м хахьэу профессиоナルнэ училищым иофшIе, аш дэн-бзэн иофым щафагъасэх.

Бзыльфыгъэхэм яунэ шъхвафу гуучI хъагъэмкIэ зэпIутыгъ. Зыщыпщерхъэхэрэ ыкIи зыщыгыкIэхэрэ унхэри къэбзэлъабзэх. КъулыкушIэнхэм къызэралорэмкIэ, пуныгъэ иофшIу адэзэрахъэрэм зыкIэзигъэшыпкъэжы. Зыщагъэпсэфын алъэкIынэу, япсихикэ зыщызэтырагъэуцжырэ, агуукIэ нахь рэхьят зыщыхъужхъэхэрэ, аш нэмикIэу спорт іэмэ-псымэхэр чIэтхэу япсаунгъэ зыщагъэпштэн алъэ-

рядхэр ашызэхащэх. 2018-рэ ильэсым къыкIоцI хъапс зытель нэбгырэ 1763-рэ зыхэхъэгъэхэ отряд 77-рэ зэхашагь. Ахэм психотропхэр, социальнэ иофшIэнхэр, врач-наркологхэр, психотерапевтхэр адэлажьэх. Аш ишуягъэкIэ бзэджашIэхэр спортым, динным апышагъэхэм мэхъух, тхытэл еджэх, иофхъэбзэ зэфэшъхъафхэм чанэу ахэлажьэх.

БзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхъыгъэнымкIэ федеральнэ къулыкуум и ГъэорышилпIэу Адыгэ Республикаэм

занкIэ тегъэхъажыгъэнхэр, психотропнэ зээгъэфедагъэхэм епхыгъэу бзэджэшIагъэ зезыхъэгъэ нэбгырэ 500 фэдиз ачIэс. Ахэм япроцент 22-р наркотикхэм ыкIи ешъоным апышагъэх. Мы программэм игъэцэкIэн алэу зыщаагъэр Мыекуюапэ дэт учреждениеу КП-6-р ары. Мы проектын зэкIэмки хъапс зы-

обществиенэ организациехэм ялIыкохэр, фондэу «За нравственность» ёфиорэм иволонтерхэр.

Учреждением икъулыкушIэнхэм пуныгъэ иофым лъэшэу анаэ тырагъэты. Ренэу культурнэ иофхъабзэхэр зэхашэх, спортым, культурэм ыкIи иссуствэм яофишIэнхэр къырагъэблагъэх, зэдэгүүшIэгъухэр адашIых. Адигэ Республикаэм культурэмкIэ и Министерствэ ягъусэу проектэу «Мир без границ» ёфиорэм хэлажьэх,

кышт унэ хэхыгъэхэр яIэх. Джаш фэдэу Тхъэр зышошь хуурэм апае унэ шъхваф къызэуяхыгъ. Мыхунэу зэрэзекуягъэр зыдишIэжынэу нэбгырэ пэпчэ амал хъапсым Ѣыраты. Гукъаоми, шэн дэйхэр къазэрэхэфагъэхэм уасэ ратыныр, дунаим зыкIытхэрэ зыдашIэжынэу зэкIэми тэ тызэрэфауу къадэхурэп. Сыда пломэ гъогу пхэнджым текъижынхэм дэгүлэхэрэп, фэмьехэри къаҳэкIы...

КИАРЭ Фатим.

Лъэпкъ шIэжьымрэ ѢыIэныгъэмрэ

«IаплIэу ясщэкIырэр гум ифаб»

Мыекъопэ районым иоофшаплэу «Руфа-Турым» укуагъеу Сырыфыбг (Руфабго) икъушхъэ туакIехэм уадэкъизэ апэ узэгупшисэхэрэм ащищ кызэрбгээжышт шыкIэр.

Гъогур хыильеми, пльэгъурэр бгэшшагъозэ уапкэ ульэклуатэ. Күшхъетхым ичыхъагъе кыдэмийтууту ошьогум удеппльеу, ухщетыкIеу уахтэ кыхэкIы.

Күшхъепс чээрэу Сырыф икъергъуягъе гур къееты, жыр зыщыкIебзэ мэз кырым гукIе зыфоощи. Адыгэмэ зералоу, тюгуркло гъогу тенэрэп.

ЗекIом игъозэнэф

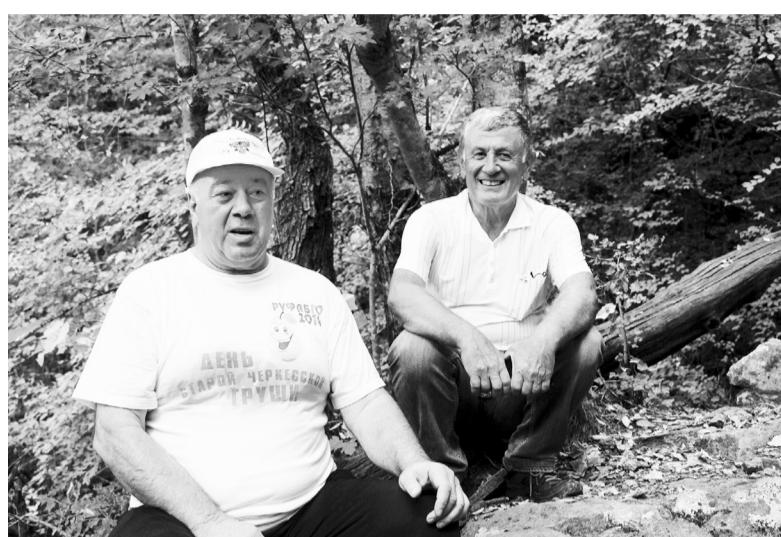
Адыгэ күжьым и Мафэ фэхъыхыгъе зэхахъеу Сырыфыбг ѢыкIугъэм джырблагъе тыхэлжъагъ. Урысыем ишьольырхэм, ӏекIыб къералыгъохэм къарыкIыгъехэр мэфэкIым ѢызелукIагъэх. «Руфа-Турым» ишащэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Бибэ Муратре Адыгэ Республика мультимедиа изаслужене ӏофишIеу, археолог цэрылоу Тэу Асплан-ре адыгэмэ ятарихъ, күжьым

— ИжыкIе кыщыублагъеу адигэхэм чыгхэм мэхъэнэ гъэнэфагъе араты. Пшыхын пльектышхэр кызылыкIехэрэр иуулкыхе б гъестыхе хуущтэп. Чыгаэр тхъачIэгъ зэрашыщтыгъэм фэдэу күжъе чэгъыми Тхэм щельэущтыгъэх.

— Чыг мафэхэм алтытэштыгъехэм ацэхэр кытфелохэба.

— Унагъом е лакъом фэмафэхэм алтытэхээз, щагхэм чыгхэр адагъетысхъэштыгъэх, тхъэлэхъем ащаэфедештыгъэх. Сабый кызылафхукIе, унагъом ичыг лъэпк фэдэ фагъетысштыгъэх. Анахъеу агъельаплэу Ѣытгъе күжъаэр шъэжъиехэм, мырсыэр пшэшшэжъиехэм афагъэтысштыгъэх.

Күжъ лъэпкъхэр Мэккуюныгъокъужъ, бжъэ-

Лъэгъупхъэх, зэрэлизим ашьхапэхэр кыуфагъэх.

— Ары. Пхъэшхъэ-мышхъеу кыапыкIагъэм узылешпещэ. Адыгэхэм чыгхатэхэм адэлажъехээз ӏофиым хэшькIеу фырьлэх хуугъэм дунэе мэхъане илэу сэлъите.

Күжъяльэм тызынэсым, купым хэтхэу нэшлукIе күжъ чыгхэм ялтыхъэрэх пшъашхъэм гүщыгъеу тафхуугъ. Москва, нэмыххэм къарыкIыгъехэм аш фэдэ күжъаехэр кинофильмехэм ашалгъегуугъэп. Зигбо хуугъе күжъеу чым къефхирэр къэзьгуугъоирэ нэнэжьими күшхъе лягэм тыщыу-клагъ. Илахылхэр аш игъусэх, гъогупеу аригъэлзэгъурэм икъебархэр къагъебаих.

Ущыгъошщта?

А упчэри бэмэ къатэу зэхэхтигъэ. Цыфхэм зералоу, тыгъуххэм уашшынэмэ, мэзэм

Күжъе хэхыгъехэм благъеу тызикуалэм, зи нэбгыри зэрэмыгъошагъэр къепшлэнэу Ѣытгъ. Чыг бырабэхэм акэрыхъэхи, зэфэнэгушлохуу зэплъижыгъэхе пшъашхъэжье цыклюхуу Лъэцэркыкомэ ащищхэм а уахтэм агу ихъыкIырэр къэлгъошгъэп. Зэрэпшыгъехэр ащиагъуушэжыгъеу чыгхэм адэлплье...

— Чыгхэм сэлам яшух, IаплI яшущэх!, — кыуагъ щхызэ Бибэ Мурат. — Шыгъа-тэжхэр мыш къаклоштыгъэх...

Зы чыгышхом гум ифэбгъэ IаплIыр еошэкли, ау плахэхэр зэнэсийхъэрэп. Нэбгырэ заулэхуу, узэрэгъеу адыгэ күжъаэм IаплIеу епщэкIырэм угэгушхо. Нэпэөпль сурэтхэр атыраххээ зи пшъашхъэм кынгуагъэри тшоогъашэгъон:

«Сидигъо джыри мырэуцтэу тызэлкэн тльэкIыща?» — кээ

яхылIэгъэх къэбархэр гъогу титеханым ыпекIе кытфалотагъэх.

— Ильэс 3000-м нахыбэкIе узэклэбжэхэм, күжъярсысэхэр Китаим Ѣагъетысштыгъэх, — къелуатэ Тэу Асплан. — Күжъыр аш кыщагъэкIыныр Ѣырагъэжъагъеу, нэмыхкI хэгъэгхэм а чыг лъаплэр нэужым анэсгъеу шIэнгъэлэжхэм къало, ау ар мышыпкъеу тэлъите.

— Сыда аш лъапсэ фэпшырэр?

— Мыекъопэ районым итыгъэ посуплэу Мышако кыщагъо-тигъе тарихъ пкыгъохэм къагъэлъагъо күжъхэм аныбжь ильэс 5000-м кызэрэшьими-къэрэр. Зэгъэпшэнхэм къа-ушихъаты күжъыр тичынальэ апэ кыщыкIыщтигъеу пльытэ зэрэхъуштыр. Академикэу Вавиловым адыгэ күжъ лъэпкырэ ыгъеунэфыгъ. Аш зэритхъ-тэжхэм, күжъым хэхъонигъе нахъ зышишыгъэр Кавказыр ары.

— Пхъэшхъэ-мышхъэхэм, анахъеу күжъым, адыгэхэм яшылэнгъе чыпIеу Ѣытгъе кытфалотагъэба.

лэкъокъужъ, къутэм, дэилэкъужъ, бжыхъэкъужъ, күжъ-ирыс, псыушхъокъужъ, тальз-устэнкыокъужъ, къэбыцы-нэкъужъ, хъамшэрэкъокъужъ, цлащэхъокъужъ, къырмэтие-къужъ, күжъпкIыхъ, күжъ-шэпласт, алэркъужъ, къэцы-гъуаныкъокъужъ, лъэкIес-къужъ, күжъкыкIыс.

Сырыфыбг икъушхъэхэм тарыкIозэ, күжъяльэм тызыулагъэр makлэн. Бибэ Мурат кызызэртиуагъеу, күжъ чыгхэр бешлэгъеу мыш къышкIыхъ. Лъэпкъеу зыфдэхэр тэ тшлэрэп, ау къэтшыпхуу тызыфхъэм, яшшуугъе зыми хэклокIэнэу зэрэшьмытыр псынкIеу къепшлэнэу Ѣытгъ.

— Гурит Азием икъералыгъохэм, Тыркуем, Москва, Ростов-на-Дону, Налыцк, фэшхъафхэм къарыкIыгъехэм салукIагъ, — зэдэгшылэгъур лъэгъэ-къуатэ Бибэ Мурат. — Альэгъурэм сурэт тырахы, телефонхэм атыраххэ. Упчэхэм икъоу джэуап ястыжын сымыльэкIеу къыхэкIы.

— Мэшэлахъ. Күжъыр, мырсыэр, мыр, хъамышхунтIэр зыптыхъ чыгхэр

умыкIу. Сырыфыбг ущымыгъо-щэнхэм фэш купеу узыхэтим зыкыщемыгъан. Зыптыхъээз умышахэу удэхмэ, гъоз тамыгъэхэр чыгхэм, күжъхэтххэм, дэкъипхэхэм атедзагъэр. Күжъхэм хэбээ хэхъигъеу гъогу чыгхэм утмыхъаныр нахьышу. Бибэ Мурат. Чэтэо Ибрахимирэ зекло къэбар гъешлэгъонхэр

упчагъ пшъашхъэр. Титэтэжь плашхъэхэм зыгъэпсэфыпIеу, куаплэу ялагъэм гум щизэу зыщагъэпсэфы, альэгъурэр бэмэ къафалотэжынэу лъэпкъ юфхэм тягупши.

Лэкъо чыгхэр, тамыгъэхэр

Псыхъо чырэу Сырыф игъучи лъэмидж уикIыгъеу Сырыфыбг

удэкIенэу уфежъэмэ, апэ пльэгъухэрэм ащищх адигэ лакъохэм ятамыгъэхэр, чыгэу агъетысшыгъэхэр. Чыг лъапсэм дэж лъэкъуацIэр тетхагъ, лакъом итамыгъи къэльягъо. Бырабэ хъунхуу гугъе къэзытыхэрэр makлэ хъухэрэр, арэу Ѣытгъи, пэкъо чыгхэм нахьышу тадэлэжъэн зэрэфаэр нэгум къыкIеуцо.

— ТимэфэкIхэм унагъохэр, зэнэбджэгъуу зэрихыпIагъэхэр чанэу ахэлжъэх, — тизэдэгушыгъэгъуу лъэгъэкIуатэ Бибэ Мурат. — Нэлэх археолог цэрылоу Тэу Аслын игъусэх ышыпхуухуу Сарэ, Кытасэ, Дэхэс. Аш сэгъэгушо. ХыакIехэу Москва, Санкт-Петербург, Тыркуем, нэмыххэм къарыкIыгъэхэм адыгэмэ ятарихъ, шэн-хабзэхэр нахьышу зэрэгшIагъэхуу, джыри Сырыфыбг зэрэгэлзэгъуу ашлонгъоу агъэзэжы — ар лъэшэу сзыгъэгушорэм ащищ...

Зэфхъысийхъэр

Тыгъэм дэштэйрэ псыхъо чырэу Сырыф игъучи лъэмидж узэрикIеу адыгэ пшэрихъаплэхэр, ижъирэ адыгэ унэр, шагур, тъукIэм икъиц, нэмыххери ольгэхуу. Лъэпкъым итарихъ, шэн-хабзэхэм гукIэ зафогъазэ. ТэлкI ултыкIуатэм, лакъохэм ятамыгъэхэр, чыгхэр нэгум къыкIеуцо. Симблатхэм ялакъо иехэр нахъ къахэшых. Лакъом инахъыжхэм ясурэтхэр дахэу зэгъэкIуагъэх.

Я ХХ-рэ пшашлэгъум Урысыем дзюдомкIе итренер анах дэгъо, Мыекъопэ бэнэнпIе еджаплэ самбэмкIи, дзюдомкIи лъапсэ афэзышыгъэ Кобл Якъубэ фэгъэхыгъэх тхыгъэхэр гъашлэгъонх. Ахэр лъэгъупхъэх, ау Сырыфыбг дунаим нахъ

цэрийо Ѣыхъуным, тильэпкъ зиужыжынхэм афэш зэхъокынгъэхэр ишкIагъэх. МэфэкIхэр нахъ игъэкIотыгъэхэр эзхашэнхэм фэш еджаплэхэр, спортсменхэр, общественнэ движе-нихэр нахьышу аш хэлэжъэнхэу тащэгүгъы.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Сурэтхэр Сырыфыбг къыщы-тетхыгъэх.

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьу

Положениеу «Къулыкъоу «Социальнэ таксир» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Сэкъатныгъэ зиэхэу ыкчи нэмикі цыиф купхэу Адыгэ Республикэм щыпсэхэрэм ящыекіл-псэукэ нахь къафэгъэпсынкілгъэнэм пае агъаффедэрэ къулыкъоу «Социальнэ таксир» зыфиорэм ехыллагъэу **унашьо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьоу N 84-р зытетэу 2015-рэ ильэсэм мэлыльфэгъум и 7-м къыдэкъыгъэмкэ аухэсигъэ положениеу «Социальнэ таксим ехыллагъ» зыфиорэм къыкілтыккорэ зэхъоныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1.1. Я 8-рэ пунктым ия 1-рэ ыкчи ия 2-рэ пунктихэм ахэт гущыгъэхэу «ищыклагъэу зыщыхъурэм» зыфиохэрэр ахэгъэгъыгъэнхэу;

1.2. Я 15-рэ пунктым мыш фэдэ гущыгъэнхэхэр

хэгъэхъогъэнхэу: «Таксир цыифым ежэу щытын зэрэфэе уахтэмэрэ гъогур километрэ пчагъэу зэрэхъурэмрэ къалкырыкылхээзэ пстэумкы фэло-фашиэм төфөштүр къырадзэ. Автотранспортыр къызыгъягъээм ыуж такыкъ 15 зытешлэкэ ары уахтэр къырадзэу зырагъажъэрэр. Зэхэубытагъэу такыкъ 30-м шлокынен щытэп таксир цыифым зэржэрэр.».

1.3. Я 16-рэ пунктым ия 2-рэ подпункт хэт гущыгъэнхэу «маршрут тхъалапэр» зыфиохэрэм ачыгылекіл гущыгъэнхэу «путевой тхъалапэр» зыфиохэрэр тхъагъэнхэу.

1.4. Я 21-рэ пунктым ия 4-рэ ыкчи ия 5-рэ подпунктихэр хэгъэгъыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым:

— Мы унашьор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтре

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкілко къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— къащыхаутынам пае мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгэим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкъырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцугъягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашьом игъэцэкіл гъунэ льысфынэу зыфэсэгъазз.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ,
бэдээгъум и 30, 2018-рэ ильэс
N 216

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьу

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьо заулэмэ зэхъокыныгъэхэр афшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу щылэм диштэнэм пае **унашьо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ мы унашьом игуадэ диштэу зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипащэу И. С. Шынхэном:

— Мы унашьор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ

социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтре Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкілко къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— къащыхаутынам пае мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгэим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкъырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцугъягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашьом игъэцэкіл гъунэ льифынэу министрэм игуадэ фэгъэзэгъэнэу.

4. Официальнэ къызыгъаутырэм ыуж мэфи 7 зытешлэкэ мы унашьом къуачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ,
бэдээгъум и 31-рэ, 2018-рэ ильэс
N 224

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьу

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьоу «Зыныбжь хэклотагъэхэм азыфагу республикэ спартакиадэу «Будь здоров» зыфиорэр щызэхэшгъэнэм ехыллагъ» зыфилоу N 208-р зытетэу 2018-рэ ильэсэм бэдээгъум и 18-м къыдэкъыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу 2018-рэ ильэсэм бэдээгъум и 18-м къыдэкъыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

2018-рэ ильэсэм йоныгъом и 21-рэм спартакиадэр зэхэшгъэнэм пае **унашьо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашьоу «Зыныбжь хэклотагъэхэм азыфагу республикэ спартакиадэу «Будь здоров» зыфиорэр щызэхэшгъэнэм ехыллагъ» зыфилоу N 208-р зытетэу 2018-рэ ильэсэм бэдээгъум и 18-м къыдэкъыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

«Спартакиадэм изэхэшэн мылькоу пэлхъащыр (мыш къыхимыбытэхэрэр аш хэлэжэхтхэмрэ ягыу-сэхтхэмрэ зыщыгъащтхэм, ашхыщтым пэлхъащ мылькур ары) Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ 2018-рэ

ильэсэмкэ Адыгэ Республикэм ибюджет икъэкъуаплэхэм къахигъэхыщ. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэу 2014 — 2020-рэ ильэсэм афытэгъэ-псыхагъэу щытым аш фэдэ юфтхъабзэхэм анауягъэхьашт мылькур къыдэлхытэ.

Зыныбжь хэклотагъэхэм яспартакиадэ хэлэжэхтхэмрэ ахэм ягыу-сэхтхэмрэ зыщыгъащтхэм ыкчи ашхыщтхэм ялоф фэгъэзэгъэштүр цыфхэм ясоциалнэ фэло-фашиэм ягъэцэкілкэ Комплекснэ гупчэклэ заджэхэрэр ары.

Къеух зэнэхъоуухэмкэ билетхэр нахь пасэу къызэхъащтхэмрэ фое.

2. Къэбар-правовой отделым:

— Мы унашьор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтре

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкілко къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэрэ аригъэхъанэу;

— къащыхаутынам пае мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгэим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкъырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцугъягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашьом игъэцэкіл сэ сшхъэкэ сыллы-пльэнэу зыфэсэгъазз.

Министрэм ипшъэрылхэр зыгъэцакъу

И. В. ШИРИНА

къ. Мыекъуапэ,
шышхъэум и 15, 2018-рэ ильэс
N 235

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщытыкІэхэмкІэ и Комитет иунашьу

2001-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 21-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 178-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ мылькур приватизацие зэрашырэм ехыллагъ» зыфиорэр, Адыгэ Республикэм и Законэу 2016-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 29-м аштагъэу N 32-р зытетэу «2017 — 2019-рэ ильэсэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизацие зэрашырэм программэм ехыллагъ» зыфиорэр, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2018-рэ ильэсэм мэкъую-

гъум и 22-м ышыгъэ унашьоу N 184-р зытетэу «Зэхухыгъэхэм зэхухыгъэхэм обществэу «Къоцхъэблэ гъогуш-псэозольэшт участкэр» зыфиорэм иакциихэр приватизацие шыгъэнхэм ехыллагъ» зыфиорэр іэубытгылэ къызыгъащтхэм:

1. Кадастрэ уасэм игъэнэфэнрэ аукционхэм язэхэшнэрэ афэгъэзэгъэ отдельм къэралыгъо мылькур приватизацие зэрашырэм ехыллагъэ хэбзэгъэуцугъээм тетэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку ышэнэу:

1) приватизациемкэ шапхъэхэм (гуадээ N 1-м);
2) Комитетым къэбарэу къытыгъээм (гуадээ N 2-м) адиштэу;

2. Мы унашьор зэргэцакъэрэм Комитетым итхаматэ игуадээу А.М. Іашхъэмафэм гъунэ льифынэу.

Комитетым итхаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА

къ. Мыекъуапэ,
шышхъэум и 17, 2018-рэ ильэс
N 332

Комсомолыр ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъ

Игъэкточыгъэу хагъэунэфыктышт

Комсомолыр зызэхащагъэр ильэси 100 зэрэхъурэм изыфэгъэхъазырын фэгъэхъыгъ зэлүкэ тигъуасэ Мыекуапэ щыктуагь. Чъэпьюогум и 29-м мэфэктыр игъэкточыгъэу зэрэхагъэунэфыктыштим тегущылагъэх.

Адыгэ Республика и Примьер-министрэ иапэрэ гуадзэу Наталья Широкова зэхэшкэо купым итхаматэу агъэнэфагь. Комсомолым иобилей ипэгъокэу Иофхъабзэхэу агъэцкэлэхтхэм къатегушиагь зэхэшкэо купым ипащэ игуадзэу, ВЛКСМ-м и Адыгэ хэку Комитет иапэрэ секретарэу щытыгъэ Нэхэе Юрэ.

Комсомолым тарихъ гъогу гъешэгъонэу кыктуагъэм, ныбжыкхэм япатриотическэ пүнгээ зэрэхэлжээтигъэх, нэмыххэм къатегушиагь эх Шхъэлэхъо Аскэр, Кыкы Ерстэм, Светлана Дорошенкэр, Къудажэ Аслын, Бардо Аслынчэрье, Шхъаджэ Асыет, Аульэ Юрэ, Цэй Розэ, нэмыххэр.

Пүнгээхъ яхылгэгэе пчыхъэзэхахъэхэр зэхэшкэтих, комсомолым Иоф щызышагъэхэм алыкхэм, ныбжыкхэм щыенгъэм фэпугъэнхэм фэгъэхъгъэхэ Иофхъабзэхэм ямэхъанэ зыкъеэгээтигъэнэм пылтыштых.

Республикэм ирайонхэм, къалхэм комсомолым иобилей

ехылгэгэх Иофыгъохэр зэхахъем къышалотагъэх, опыт перытым нахышшоу зынгэгъозенеу унашшохэр аштагъэх.

Гъезетхэм ВЛКСМ-м итарихъ, комсомолым Иоф щызышагъэхэм яеплыкхэм афэгъэхъыгъэхэхтыхъэхэр къыхаутыштых, телевидениемрэ радиомрэ къетынхэр зэхэшкэтих. Адыгэ Республика и Къэралыгъо филармоние комсомолым имэфэкти ехылгэгээ концертшо щыклоцт. ВЛКСМ-м иветеранхэр, хабзэм икъулкыушхэхэр, ныбжыкхэм ёх, ариститцэригохэр аштагъэштых.

Комсомолым иветеранэу, зэльашэрэ ордэйлоу Иосиф Кобзон идунаи зэрихъожьыгъэм фэшээхъем хэлжэагъэхэр зы та-кыкъэе фэшьыгъуагъэх.

Сурэтим итхэр: мэфэктыр изэхэшкэо куп хэтхэу зэхак

Зэкъошныгъэм игъогухэмкээ

Абхазым клоштых

Адыгэ Республика и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахимэ ўцээ зыхырэм Абхазым клоштых зэгъэхъазыры. Юныгъом и 15 – 22-м спектакли 5 къюши республикэм къышигъэлэгъошт.

— Сыхъум дэт театром тырихъакхэшт. Бэшагъэу а зэлүкхэгъум тежагь, — къеуатэ Адыгэ Республика и Лъэпкъ театрэ илитературнэ-драматическэ куточмэ ипащэ Къуижэ Нэфсэт.

— Абхазым шыуклоным, спектаклэхэр къышыжкугъэлэгъонхэм хэта кіещакло фэхъуагъэр?

— Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахимэ ўцээ щытым ихудожественне пащэу, Урысыем искусствэхэмкэ изаслучененэ Иофышишкоу Хакиэгъогу Къэсэй зэхэшакло тфэхъугь. Творческе зэпхыныгъэхэр гъэптигъэнхэмкэ гупшысэу илэр театром изэхахэ къышыуагь, хабзэм икулыкъушхэхэр Иофхъабзэхэм щигъэгъозагъэх. Культурэмкэ Министерствэм, Правительствэм зэ-

ликигъухэр игъо шыпкъэхэу альятах.

Алэрэ зэхахъэхэр

— Хакиэгъогу Къэсэй Абхазым иныбджэгъушу, Иоф щишиагь. Тарихъ къэбархэр къышууфедуатэхэба?

— Шхъэжьем, культурэм, зэкъошныгъэм яхыгъэ къэбархэр ташигъакхэрэп. 1984-рэ ильэсэм Адыгэим итеатрэ алэрэу ткъош республикэм щишиагь. Хакиэгъогу Къэсэй ары а лъэхъаным Абхазым зээгэгынгъэхэр дашынхэм фэшл кіещаклоу, зэхэшаклоу ялахъэр.

Алэрэ зэлүкэгъухэр сыйдигъоки гъэшэгъоных.

— Мазэм нахышшоэр Абхазым щишиагъэх, спектаклэхэр къышыгъэлэгъоштагъэх. Анахъэу ашымы-

гъупшэжхэрээр псе зыптиг зэлүкэгъухэр арых. Нэлүасэ, ныбджэгъу зэфхъуагъэх, непэ къызынэсыгъэм зэлэхэх.

— Урысыем, Адыгэим янароднэ артистэу, Абхазым изаслучененэ артистэу Кукэнэ Мурат творческе купым хэтэу Абхазым клоштыхэм ашыщ.

— А уахътэр ары Кукэнэ Муратэ «Абхазым изаслучененэ артист» зыхууагъэр.

— Спектаклэу Абхазым къышыжкугъэлэгъоштхэр къыталоба.

— «Кавказский меловой круг», «Кабала святош», «Слуга двух господ» зыфиохэрэр, Хэгъэгү зэошхом тидзэклолхэм лыхъужь-ныгъэу щызэрахъагъэм ехылгэгээ литературнэ-музыкальнэ къэгъэлэгъонэу Испу Тимур ыгъеуцагъэр Абхазым щядгэлэгъэхуагъэр.

щых. Режиссерхэу Хакиэгъогу Къэсэй, Испу Тимур, Шхъэтумэ Андзаур агъеуцагъэхэм театрэ зыгу рихыхэрэр ашыдгэгъозэштых.

— Рольхэр къэзывышыщхэр артистхэм ашыщхэм сэри садэгүшагъагь. Абхазым зэрэклоштхэм егъэгушох.

— Зыхъэ Заурбый, Кукэнэ Мурат, Уайкъо Асыет, Удхыхы Марыят, Къуижэ Людмилэ, Испу Тимур, нэмыххэм загъэхъазыры. Испу Тимур Москва Иоф щишиээ Абхазым зэрэшагъэхэр, спектаклэхэм зэрхэлэжагъэхэр шүкльэгыу къэкихъых.

— Нэфсэт, искусствэм лъэпкъхэр зэрепхых. Сыхъум спектаклэхэр къызэрэшыжкугъэлэгъоштхэм даклоу, зэкъошныгъэм ехылгэгъэхэ Иофхъабзэхэм шууахэлэжэштэх.

— Пшъэрьль шхъаалэу тиэхэм ашыщ. Абхазым Грузиен идзэхэр рафыжыхи шхъафит зыхъужыгъэр мыгээ ильэс 25-рэ мэхъу. Адыгэим щишиагъэлэхэр зышифхэгъэхээ чыпэхэм, еджаплэхэм ташигъэшт, лыхъужьхэм ясауягъэтхэр, культурэм ипсэуялэхэр, музеяхэр зэдгэлэгъоштых. Гъогу тыхъаным фэшти Правительствэ Испу Тимур къызэрэтифхъурэр къыхэгъээши сшоийгъу.

— Тиартихэм ахыгъэштэхэр къызэрэшыщхэрэхээтифхъурэр къыхэгъээши сшоийгъу.

— Шхъигуухэлхэр къыжкудэхъунхэр шууфэсэло.

— Тхъауягъэпсэу.

Сурэтхэм артихэр: Къуижэ Нэфсэт; «Кабала Святошым» тиартихэр хэлажъэх.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзагъэр
ыкыдзыгъэхъэр:

Адыгэ Республика и Иофхэмкээ, Иекыб къэралхэм ашыпсэур тильэпкъэгъухэм адьырээ зэхъингъэхэмкээ ёкыи къебар жъугъэм иамалхэмкээ и Комитет

Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыиэр:
385000,

къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къахыэр А4-кээ заджэхэрэх тхъапхэу зипчагъэхээ 5-м емыххэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлжээ, шрифтыр 12-м наху цыкунуу щытэп. Мы шаххээхэм адимыштэрэх тхъагъэхэр редакцием зэкегъэлокхых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаутыгъэр:
Урысыем Федерацием хэутын Иофхэмкээ, телерадиохэмкээ ёкыи зэлты-Иэсикээ амалхэмкээ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэлорышил, зэраушыхъаутыгъэхээ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъаутыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкхэмкэи
пчагъэр
4074
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2329

Хэутынум узышыкхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъаутыгъэхээ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъаалэхэр
Дэрбэ Т. И.
Редактор шхъаалэхэр
игуадзэр
Мэшлэкто
С. А.

Пшъэдэжкыж
зыхъырэ секретарыр

Хъурм
Х. Х.